

Naši kraji in ljudje

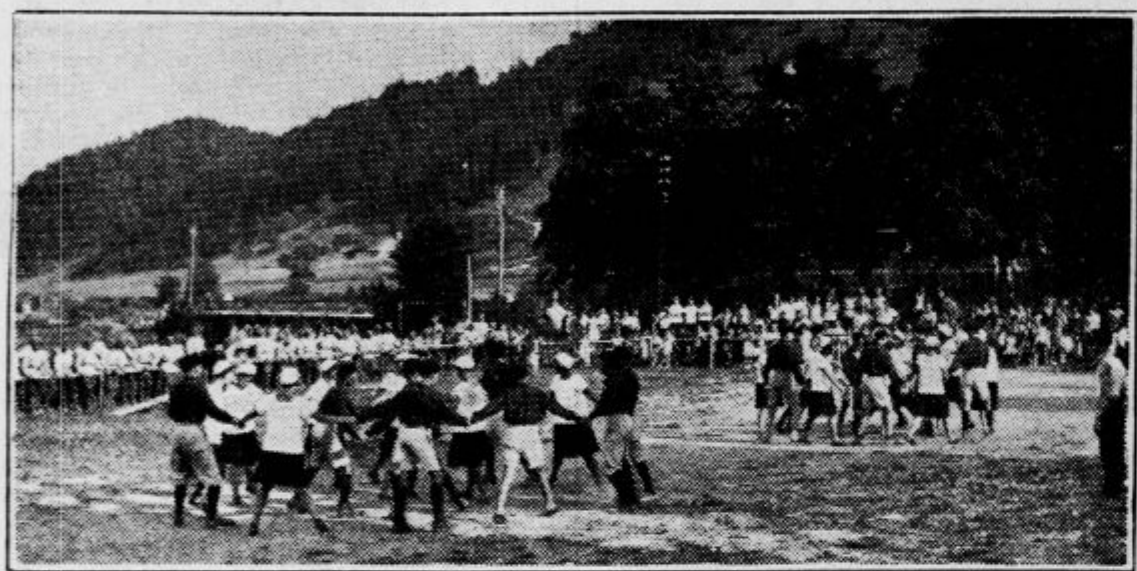
25 let škofjeloških Sokolov

Ljubljana, 3. avgusta.

Včeraj so škofjeloški Sokoli praznovali svoj četrdesetletni jubilej, ki je bil pravi praznik za starodavno mesto. Simpatije za domače Sokole so meščani pokazali s tem, da so vse hiše okrasili s trobojnicami in zelenjem ter splošno udeležbo pri vsej proslavi. Po tej priliki so dobili tudi nara-

ščajniki svoj prapor, ki bo glede svoje izdelave in lepi narodni ornamentiki vreden drug že razvitim naraščajskim praporom. Na slikah je dopoldanski sprevod po mestu s konjenico na čelu in pa prizor s poldanskega javnega telovadnega nastopa: rajanja v narodnem kolu.

Veliki uspehi učiteljskih tečajev

Zanimive ugotovitve predsednika sekcije JUJ ob otvoritvi II. združno knjigovodskega tečaja

Ljubljana, 3. avgusta.

Danes ob 8. uri je bil na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani otvorjen II. učiteljski združno-knjigovodski tečaj. V tečaj se je prijavilo nad 50 učiteljev, a jih je bilo sprejetih zaradi tehničnih zaprek le 40. Tečaj je priredilo Jugoslovensko učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino.

Točno ob 8. je otvoril tečaj predsednik sekcije JUJ g. Dimnik Ivan, ki je naglasil, da se je prvi tečaj vršil pred dvema letoma. Glede na sklep II. izobraževalnega tečaja učiteljskega, da naj organizacija prireja več strokovnih tečajev raznih vrst za učiteljsko, je sekcija JUJ podvzela vse korake za prirejanje takih tečajev za učiteljsko. Organizacija je na merodajnih mestih opozorila pred sestavo proračunov na željo učiteljskega. Narodno izobraževalni odsek bivšega poverjenstva JUJ je tudi na več sejah razpravljala o notranji organizaciji takih tečajev. Uduženje je izdalo posebno število »Prosvete«, ki je posvečena izključno samo tem tečajem in so v njej objavljeni programi vseh vrst tečajev, kakor naj bi se vršili. Merodajni krogi so imeli polno uvidenost ter so s potrebnimi krediti ugodili učiteljskemu in omogočili tečaje vseh vrst. Tako je bil razpisani risarski tečaj za obrtno nadaljevalne šole, ki se je edini moral opustiti zaradi premalega števila prijavljenцев (18). Nad vse pričakovano so pa uspeli vsi drugi tečaji. V merkantilni tečaj za obrtno in trgovsko nadaljevalne šole je bilo toliko prijavljenцев, da se je tečaj moral deliti na dva dela, bilo pa je sprejetih v vsak tečaj po 40 prijavljenцев. V tečaj za rokotorni pouk in radio se je istotako prijavilo preveliko število, da so morali biti mnogi odklonjeni. V uvodni tečaj za kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo je bilo istotako prijavljenih toliko udeležencev, da se je moral razdeliti v dva oddelka. Nad vse pričakovano je uspel higijsko gospodinjski tečaj v Mladiki, ki ga je priredil P. R. K. in je vanj bilo prijavljenih 60 učiteljev, a sprejetih le 28. Enako dobro je uspel gospodinjski tečaj za učiteljice v Krekovi gospodinjski šoli. Pedagoška centrala v Mariboru pa priredi konec avgusta specialen tečaj o modernem šolstvu, za katerega vlada veliko zanimanje med učiteljskim.

Vse to kaže, kako živo bdi v učiteljskemu ideja nadaljnega strokovnega usposabljanja za izvenskolo delo učiteljskega. Predsednik je naglasil v svojem nagovoru, da nikakor ne podcenjuje učiteljskega dela za obrtno, trgovsko in kmetijsko nadaljevalno šolstvo, ne more pa dovolj poudariti pomena učiteljskega združniškega dela za narod.

V imenu JUJ sekcije za dravsko banovino je že ob otvoritvi izrekel toplo zahvalo kraljevski banski upravi, ki je s podporo omogočila II. združno-knjigovodski tečaj. Kraljevska banska uprava naj bo uverjena, da je s tem plemenito naložila izdani kapital. Zahvalo je izrekel istočasno Zvezi slovenskih zdravnikov, osebno ravnatelju Zveze g. Franu Trčku, ki je s svojim osebnim zanimanjem mnogo pripomogel k realizaciji učiteljske ideje združno knjigovodskega tečaja. Enako je poudaril agilnost in požrtvovalnost pri delu za organizacijo tečaja s strani uredske šolskega nadzornika za mesto Ljubljano g. Rada Gruma, ki je podal prvi idejo za organizacijo teh tečajev in je tudi prevzel vodstvo obeh tečajev.

Pred dvema letoma je organizacija usposobila 21 učiteljev za drugarjev, letos je predviden nov kader 40, tako da bo poleg starih učiteljev drugarjev imel narod 60 novih moči na razpolago. Željo, da bo započeto delo v korist naroda in da bo učiteljsko močen steber združništva v narodu, želeč mnogo uspeha in prijetno bivanje tečajnikom v Ljubljani,

Triglavski zbor v Ptuj

JAD Triglav v Ljubljani, JAD Triglav v Zagrebu in Starešinsko društvo bivših članov JAD Triglav v Mariboru priredijo v dne 14., 15. in 16. avgusta v Ptuj triglavski zbor z naslednjim sporedom:

V petek prihod aktivnih članov in starešin Triglava iz smeri Ljutomer, Ormož ob 21.32, iz smeri Zagreb, Ljubljana, Maribor ob 22.58. V soboto ob pol 7. sprejem delegatov Starešinskega društva na postaji, ob 9. uri v Narodnem domu Triglavski zbor, ki bo obsegal naslednje točke sporeda: otvoritev, osnovne misli o Triglavu, JAD Triglav pred vojno, zgodovina zagrebške edince JAD Triglava, JAD Triglav v Ljubljani, kako in zakaj se je ustanovil Triglav v Ljubljani, razvojna linija ljubljanskega Triglava po ustanovitvi, naše delo v bodoče. Ob 18. uri bo poklon manom Triglavana dr. Jurtele, ob 20. uri pa bo v Narodnem domu triglavski družabni sestanek, na katerega so vabljeni vsi sorodniki in znanci aktivnih članov in starešin JAD Triglava. — V nedeljo bo skupni izlet v bližnjo ali daljno okolico Ptuja. Nato razhod.

Vsak aktivni član in starešina Triglava, ki se namerava udeležiti zbora v Ptuj, naj se najkasneje do 6. avgusta t. l. prijavi pripravljalnemu odboru za Triglavski zbor v Ptuj (na naslov: Mate Zajšek, stud. jur., Ptuj), tako da bo odbor točno vedel za število udeležencev in za njih želje.

Velik rudarski zbor

Loke pri Zagorju, 3. avgusta.

Včeraj ob 9. dopoldne se je vršil na Lokah v prostorih gostilničarja Robavskega shod, ki ga je sklicala zagorska podružnica NSZ. Velika udeležba rudarjev je gotovo presenetila sklicatelje. Rudarji hočejo pač od vseh strani slišati poročila o izidu pogajanju med TPD in zastopniki rudarskih organizacij.

Na shodu sta poročala gg. Jakob Štruc in Miha Koren iz Trbovelj ter izbrno obravnavala točko za točko sklenjenega in podpisanega protokola. Poudarjala sta, da je TPD v najhujši dobi praznovanja in pčlega zaslužka pokazala svojo moč nad rudarji z redukcijo mezd. Govorila sta tudi o odgovornosti posameznih delavskih zaupnikov, ki niso v zadostni meri zastopali pri hitro zaključenih pogajanjih delavskih interesov. Zaupniki podružnice NSZ v rudarskih revirjih so na svoji seji 31. julija v Trboveljah zavzeli svoje odklonilno stališče k prvi točki pogajanj med TPD in rudarji. Na shodu je bila prečitana in soglasno sprejeta naslednja resolucija:

Na shodu NSZ na Lokah zbrano delavstvo odklanja prvo točko protokola, ker je bila delavstvu vsiljena. Celotno delavstvo TPD sprejema to točko, ki je bila najvažnejša, le ad referendum, na katerega bo dalo pravočasno svoj odgovor. — Prečitana in soglasno sprejeta je bila tudi podzdravna brzojavka g. ministrskemu predsedniku.

Veliki shod je bil s tem zaključen in stavlja sedaj delavstvo vse upe in nade na vlado, da bi prisločila na pomoč v največji sili.

Huda nevihta v brežiškem okraju

Brežice, 3. avgusta.

Danes popoldne so se po daljši ometični soparici zbrali na nebu črni oblaki, ki so nad vso brežiško pokrajino s prostrano okolico vred prinesli hudo nevihto. Lilo je silovito od 14. do 15. ure in je padlo vsega skupaj za 30 mm dežja, kar je pač izdatno napojilo zelo izsušeno zemljo. Med nevihto je padala tudi drobna toča.

Kongres preganjancev iz 1914-15

Gjurgjevac, 3. avgusta.

Mojemu pozivu od 5. julija se je odzvalo lepo število tovaršev in so mnogi želeli informacije. Nekateri sem v glavnem že odgovoril. V proglasu sem označil kot dneva kongresa 15. in 16. avgust, a se je zaradi nepredvidenih tehniških in drugih težav kongres moral preložiti na dan 6. septembra. Na sestanku s tovaršami dne 27. julija v Ljubljani so bile urejene razne priprave za kongres, tako n. pr. bo akcijski odbor onih veleizdajalcev in internirancev, ki prebivajo stalno v Ljubljani, preskrel udeležencev kongresa prenočišče in prehrano. Pred kongresom pa bo ožji odbor na svoji seji obravnaval vse podrobnosti kongresnega programa. Za potne olajšave sem že vložil prošnjo pred tremi tedni na prometno ministrstvo in na Jadransko plovidbo ter upam na ugodno rešitev.

V Ljubljani bo 6. septembra odkritje spomenika kralju Petru in je zaželeno, da se na sestane čim več, da izkažemo tudi mi velikemu vladarju čast in to še zlasti zaradi tega, ker bo to prvi dan našega kongresa. Tovaršice, ki se še niso prijavili za kongres iz kateregakoli razloga, a so sklenili udeležiti se ga, prosim, da se javijo predsedniku akcijskega odbora g. Rastu Pustoslavskemu, direktorja »Jutra« v Ljubljani.

Kongres v Mariboru pa bo 7. septembra in prosim vse, ki se še niso prijavili, da to store na naslov predsednika akcijskega odbora g. Ivana Kežarja, višjega revidenta v p. in občinskega svetnika v Mariboru, Aleksandrova cesta 35. Mariborski kongres se bo vršil po naslednjem redu: odhod iz Ljubljane ob 5.20, prihod v Maribor ob 9.25, ob 10. bo začetek kongresa v Narodnem domu, potem skupno kosilo istotam, po kosilu pa ogled mesta in izlet na Falo, v veliko električno centralo, na povratku pa obisk kopališča na Mariborskem otoku.

Program ljubljanskega kongresa bo razglašen pozneje. Tovaršice, ki se udeležijo kongresa, naj se obrnejo na akcijski odbor, da jim pošlje legitimacijo, ker niso brez nje deležni nobenih ugodnosti pri potovanju na železnicah, s parobrodi in na kongresu. Vse podrobnosti bodo akcijski odbori razglasili po listih.

Na svidenje v Ljubljani in v Mariboru ter tovariški pozdrav!

Mr. ph. Albert Majnarič, lekarnar. Gjurgjevac-Podravina.

Jubilejna tombola kranjskih gasilcev

Ljubljana, 3. avgusta.

Včerajšnje gasilske tombole v Kranju se je udeležila ogromna množica srečolovcev. Sicer je že običaj, da je ta vsakoletna prireditve v Kranju boljše posejana, kot marsikatera druga prireditve, ampak toliko ljudi kot se jih je to pot zbralo, jih pa menda še ni bilo na Glavnem trgu. Tako vsaj pripovedujejo tamkajšnji stanovanjci, ki so imeli priliko drugokrat opazovati zbiranje ljudi na tem mestu.

Tisoče src, posebno ženskih, je hrepelo

po glavnem dobitku — novemu avtomobilu. Dobil ga je pa tisti, čigar naloga je, dnevno prehoditi lepe kilometre, domači pismonoša Franc Ostanek. Morda mu ga je Fortuna določila, da se bo po dolgih in utrudljivih hojah pri raznašanju pošte koncem tedna še s samodrečo malo povozil, v veselje in zabavo svoji družini.

Na sliki je pogled po Glavnem trgu, ko se pred pričetkom tombole preriva množica za sprednja mesta ob odru, kjer so se žrebale in izklicemale številke.

Tragična smrt ljubljanskega odvetnika

V duševni potrtosti se je ustrelil odvetnik dr. Roman Ravnihar

Ljubljana, 3. avgusta.

Danes popoldne okrog 15.15 je počil v stanovanju v II. nadstropju v Gledališki ulici 4 strel iz samokresa. Stanovanjci v hiši, ki so strel slišali so takoj razburjeni prihiteli pred vrata stanovanja, kjer so zvedeli, da si je pravkar končal življenje odvetnik dr. Roman Ravnihar.

Dr. Ravnihar je bil že dalje časa močno potr in živčno silno razdražen. Na živce so mu šle silno težke družinske razmere, zaradi katerih je bil zadnji čas popolnoma razdvojen. Danes popoldne je sedel s svojo materjo v sobi in pričel govoriti z njo o revolverju, ki ga mu je ona bila nedavno skrla. Mati mu je izročila samokres samo zaradi tega, ker ji je sin omenil, da se mu zdi, da je nabasan in da bi rad naboje

odstranil. Čim pa je imel dr. Ravnihar samokres v roki, je stopil nazaj v sobo in si pognal kroglo v glavo. Padel je na mestu mrtve. O žalostnem dogodku so v popoldanskih urah obvestili policijo in je prišla v hišo komisija, ki sta jo tvorila zdravnik dr. Avramovič ter nadzornik Marko Močnik. Pokojnikovo truplo so po komisijskem ogledu okrog 17. odpeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Nesrečni pokojnik, star šele 40 let, je bil v Ljubljani zelo znan. Služboval je sčasno v ministrstvu, slednjič pa se je nastanil v Ljubljani, kjer se je udeleževal tudi v gospodarsko-političnem življenju a zadnji čas se je posvetil odvetništvu.

Novo ognjišče prosvete ob severni meji

Slatina Radenci, 3. avgusta.

Priredovanje tukajšnjih odličnih javnih delavcev, predvsem župana g. Jakoba Zemljica, je kronano z velikim uspehom: v neposredni bližini zdravilišča stoji nov hram prosvete, nova šolska stavba, velika štiriizredna osnovna šola kralja Aleksandra I. Ze so dovršena skoro zadnja dela na impozantni stavbi in okrog nje, le tu in tam je potrebna in se dovršuje sedaj še kakva mala korektura. Zadnje dni je bil dograjen tudi še studenec, in v notranjosti se dovršujejo zadnje izpopolnitve.

Krajni solski odbor pod načelstvom neumorno delovnega župana je minile dni imel sejo, v kateri je določil že tudi vse podrobnosti programa za slovesni dan blagoslovitve in otvoritve nove šole dne 16. t. m. g. pomožni škof dr. Tomažič je ljubno obljubil svoje sodelovanje. Pri prihodni dopoldanskega vlaka ob 9.17 bo oficijelni sprejem gostov na kolodvoru. Nato se bo vršila pri kapelici Sv. Ane v zdraviliški slovesna služba božja in pridiga g. škofa dr. Tomažiča. Po maši bo slovesna povorka gostov in naroda do šole, kjer bo takoj opravil slovesno blagoslovitev nove zgradbe gospod pomožni škof, slovesno otvoritev pa zastopnik k. banske uprave. Vse goste bo ob tej priliki pozdravil domači župan.

Ob 14. do v zdraviliški restavraciji banke na čast povabljenim gostom, sledila bo narodna slavnost z godbo in drugimi privlačnimi točkami. Zeleti je, da se te lepe obmojne slavnosti udeležijo domače ljudstvo polnoštevilno, da pa tudi iz vseh bližnjih in daljnih sosednih krajev prihitijo prijatelji narodne prosvete v lepo Slatino Radence!

Nujno potrebna regulacija

Mojstrana, 3. avgusta.

Prebivalstvo Mojstrane in Dovjega gotovo še dolgo časa ne bo pozabilo usode polne viharne noči pred šestimi leti, ko jim je narasla Bistrica in Sava napravila v par urah milijonsko škodo. Deroča voda je odnesla velike množice obdelanega lesa iz vrt, podrla več mostov in ob vodl stoječih poslopj ter tako zelo občutno prizadela vaščane.

Se vedno se poznajo posledice te elementarne neizgode — struga je docela raztrgana, poslopja (med njimi tudi Sokolski dom) so močno ružirana in potrebna brezpogojnega popravila, ker v tem razpadlem stanju se kvari lice vasici, ki spada med letovišča. Vodni tok ob večjih nalivih z lahkoto izpodkopa raztrgano strugo, ki se na ta način vedno večja, ljud-

stvo pa s strahom gleda to uničujoče delo mokrega elementa, posebno še zato, ker stoji pretežni del vasi v neposredni bližini Bistrice. Ker smo v planinskem svetu, kjer so atmosferske nepravice zelo pogoste, obstoji bojazen, da napravi ob ponovni poplavi tok Bistrice neprecenljivo škodo in vas docela uniči. Da se pravočasno odkloni ta nevarnost, je potrebna čim prejšnja izvedba regulacijskega načrta.

Ne smemo pa prezreti, da nam z druge strani uničuje rodno zemljo tok Save, ki prinaša s seboj velike množine prod in zato stalno izpreminja svoj tok. Kjer so bila nekoč rodovitna polja, vidimo danes le še obširno neplodno zemljo, pokrito s kamenjem. Da preneha uničevanje plodne zemlje, bi bilo neobhodno potrebno regulirati Savin tok zlasti ob Borov do betonskega mosta v Mojstrani in ob njenem spodnjem teku proti Hrušici. Apeliramo na pristojne činitele, da uvidijo obstoječo nevarnost in pripomorejo k skorajšnji realizaciji regulacijskega načrta.

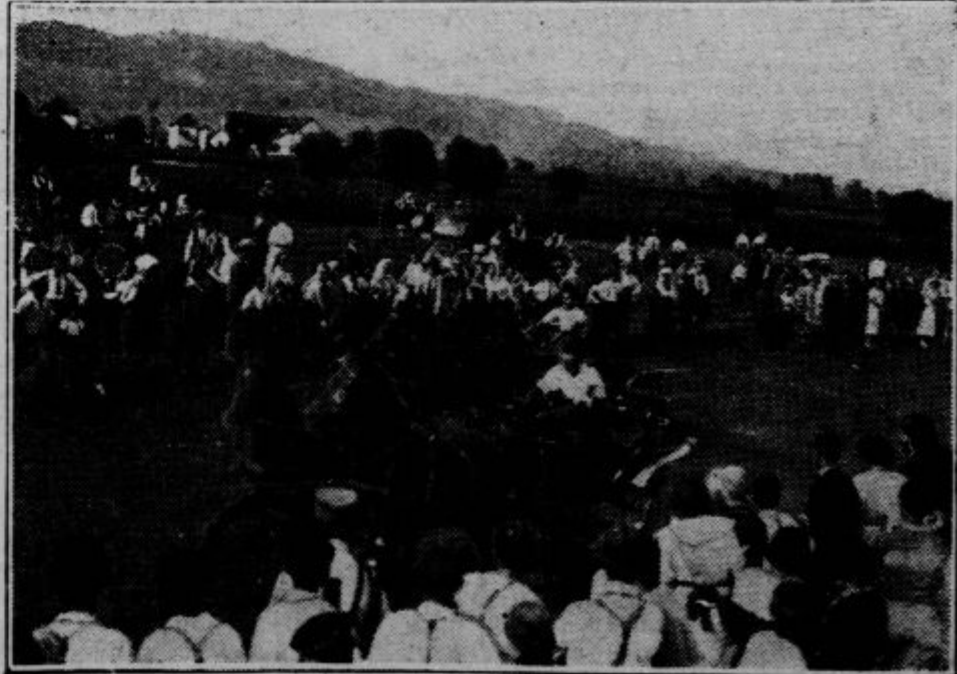
Usnje so kradli

Ljubljana, 3. avgusta.

Te dni so nameravali trije mladi pokvarjenci spraviti v promet večjo kvlčino kož, seveda takole bolj poceni.

Delavec Martin, stanujoč v Ciglarjevi ulici 39, je zahajal že dalje časa na obiske k nekemu svojemu prijatelju na Zaloško cesto, tam se je seznanil tudi s 17letnim sodarskim vajencem Ivanom, s katerim sta šla večkrat na izprehod po Zaloški cesti in okrog splavišč Mergenthalerjeve usnarne, kjer je Martin spazil ugodno priliko, kako bi se lahko ukradlo nekaj kož, ki bi jih nato spravili v denar. Prišel se je pomenkovati o tem z Ivanom, nakar sta napravila načrt. Ivan si je napravil tudi vtirih in je nato večerov oprezoval okrog skladišč. Pred nekaj dnevi v večernih urah se je Ivan odločil in se splazil v eno izmed skladišč ter ukradel 8 kož usnja (boks) ter večjo količino podplatov. Kože je izročil nato Martinu. Ta jih je odnesel na svoj dom, nato pa stopil v stik z 18letnim kovaškim vajencem Henrikom iz Šiške. Ker se sam ni upal prodajati ukradenih kož, je nagovoril Henrika, da jih razproda on. Kože mu je izročil predsočno-njim pred glavnim kolodvorom. Fanta pa je kmalu srečal stražnik in temu se je videl Henrik sumljiv, zato ga je vprašal, kaj nosi v zavoju. Henrik je stražniku povedal, da ima v zavoju usnje, ni mu pa znal povedati čigavo je. Stražnik je fanta odvedel na stražnico, kjer so ga pridržali. Po zaslišanju sta bila že naslednji dan aretirana tudi Martin in Ivan in se je tako cela zadeva pojasnila. Vsi trije ptički so za enkrat spravljani v zaporu.

S kmečkega praznika na Krškem polju

Zanimiv prizor pri dvovprežni dirki

sg— Ustanovitev podružnice SLD odsek Slovenjgradec. Na ustanovnem občnem zboru so se organizirali tudi naši lovci in si ustanovili odsek SLD z odborom: na-čelnik Sentjurc Ferdo, ravnatelj meš., so-le, tajnik Serneck Edo, višji sreski gozdar, blaginjak Milan Smid, bančni uradnik, od-borniki: Josip Druškovič, veleposestnik, Ivan Barle, šolski ravnatelj v p., dr. Ar-tur Perger, velicundustrijalec, Anton Per-nat, veleposestnik, ing. Emil Puppis, višji gozd. svetnik, grof Douglas Thurn, velepo-sestnik in velicundustrijalec, Povše Martin, veleposestnik. Za ustanovitev odseka si je pridobil največ zaslug ravnatelj Joško Stergar.

